

Ett gammalt handelshus i byn

Röstånga var ända fram till slutet av 1950-talet en betydande handelsort och samlingspunkt för stora delar av den kringliggande bygden. Vid denna tid fanns ett 25-tal affärer i samhället, samt ett flertal hantverkare och mindre industrier. Men nedläggningar av viktiga samhällsfunktioner i början av 60-talet som haft stor betydelse för handeln - Järnvägen, Systembolaget och Mejeriet gjorde att fler och fler rörelse fick avvecklas. Idag finns två fastigheter där det fortfarande bedrivs affärsrörelse efter

Anders och Johanna Månsson tillsammans med släkten

Bernhard Finnberg

mer än 100 år. Äldst är "Sparbankshuset" från 1899 med Fenix Conditori. Det andra är Marieholmsvägen 9 eller Röstånga 3:13.

Historien börjar den 2 april 1904 då lantbrukaren Edvin Andersson såsom sterbhusdelägare till fru Helena Anderssons oskiftade sterbhus skriver: *"Till Kongl. Majts Befattningshavande i Malmöhus*

län vördsamt anhåller om förordnande för behörig landtmätare att verkställa egostyckning af 39/2048 mantal No 3 Röstånga i Röstånga socken af Onsjö härad. Herr Edvard Andersson anhåller, att hemmanet ifråga måtte efter hans anvisning styckas uti femton lotter, och som hinder därför ej mätes, blef egostyckningen i öfverensstämmelse dermed verkställd". Ägostyckningen blev slutligen fastställd den 3 november 1905. Helena Andersson var gift med spannmålshandlaren Anders

Svensson som avlidit 1893.

Fastigheten Röstånga nr 3 var en lantbruksfastighet och låg huvudsakligen på västra sidan av nuvarande Marieholmsvägen medan de avstyckade tomterna på östra sidan av Marieholmsvägen och nuvarande Dammgatan. De 15 avstyckade tomterna såldes nu av sterbhuset till olika köpare.

Anders Månsson

Köpare till fastigheten Röstånga 3:13 var lantbrukaren Anders Månsson från Röstånga och

Karolina klipper farfar Leif Persson i Salongen.

hans hustru Johanna. Köpebrevet är daterat 29 april 1905. Vid denna tidpunkt har Anders Månsson nyss fyllt 65 år. Han låter nu byggmästaren Bernhard Finnberg uppföra den för den tiden pampiga fastigheten. Finnberg hade år 1892, samma år som järnvägen öppnade för trafik, startat en spannmåls- och

timmerhandel med tillhörande byggnadsfirma. Bland de byggnader som han uppfört kan nämnas Stationsbyggnaden och Sparbankshuset samt huset som han själv bodde i, känt som f.d. Jönssons Café.

Röstånga elektrifierades år 1914 och detta fick naturligtvis stor betydelse för samhället. Mycket tack vare denna epokgörande händelse startade i fastighetens bottenvåning år 1915 en filial till Malmö Folkbank. Denna bank startades 1905 av John Martin Tesch i Malmö. Han var berömd apotekare i Malmö som bl.a. uppförde det berömda Teschska huset vid Stortorget. Han sadlade emellertid om och blev bankir. Filialen i Röstånga blev kvar i 10 år till 1925 då rörelsen övertog och bedrevs ett antal år av Svenska Handelsbanken. När bankverksamheten upphör på 30-talet övergår fastigheten till att huvudsakligen vara bostäder. Bland hyresgästerna kan nämnas disponenten Nordin, chef för Systembolagets filial i Röstånga, tillika skolstyrelsens ordförande. Landsfiskal Weddigh och Inspektör Forsberg var andra hyresgäster. Under tiden har makarna Månsson avlidit, först Johanna 1920 och därefter Anders 1921.

Dödsboet säljer året därpå, 1922, fastigheten till Sofia Svensson. Hon äger fastigheten ända fram till sin borgång 1951.

Samma år säljer dödsboet fastigheten till Tore Danielsson som blir den tredje ägaren av fastigheten. Nu blir den på nytt ett handelshus. Tore river verandan, sätter in två stora skyltfönster, renoverar bostadsdelen och öppnar herrekiperingsaffär i den ena lokalen. En rörelse som han driver fram till 1972. Tore och hans hustru Inga bor själv i ena lägenheten på ovanvåningen och skraddare Lambertsson i den

andra. I den andra affärslokalen drivs flera olika verksamheter under dessa år. Hulthéns Möbelaffär & Möbelverkstad hade sin verksamhet här under några år, liksom CA Radio, Clarence Andersson. Inga-Maj Barn och garn hyrde också under några år. Sedan Tore Danielsson upphört med sin herrekipering, hyrs lokalerna ut till olika kortvariga verksamheter.

Blomsteraffären.

År 1978 köper Kjell och Margareta Nilsson huset, men flyttar inte dit förrän 1983. Kjell övertager Tore Danielssons Herrekipering och driver den vidare i sin firma KG-Kläder fram till år 2003. Under åren har Kjell och Margareta renoverat det gamla handelshuset till ett modernt boende och ändamålsenliga butikslokaler.

Nu har dottern Siv med sin Kent köpt fastigheten där hon sedan en tid drivit blomsterhandel. I

Fr.v. Siv, Rebecka, Karolina, Kent Persson, Margareta, och Kjell.

den andra lokalen har deras dotter Karolina hårsalong med systemen Rebecka som anställd. Att Kjell och Margareta fortfarande sköter trädgården gör att tre generationer är verk-samma i fastigheten.

Det gamla handelshuset är i högsta grad levande.

*Lennart Lundberg
Nyare foto: Leif Persson*